

napidijasok, a tanítók helyzetén segít s gondoskodik arról, hogy az eladósodott megyei tisztviselők vagyoni viszonyai rendeztesse. 6 millió 800 ezer koronát fordítunk az állami tisztviselők javára. A közösügyi kiadások 9 millió 272 ezer korona többletet jelentenek ugyan, de ez azért van, mert körülbelül 4 millió a quóta-többlet. — Kiadási többlet 12 és fél millió ugyan, de azért aggodalomra nincsen ok. A kiadások ugyanis a maguk egészében vetettek fel, a bevételek ellenben csak lobilis alapon. A mérleg javulása 24 ezer korona, az előirányzott feleslege pedig 46 ezer korona. — Nyugodt lélekkel ajánlja tehát a költségvetés elfogadását.

Elnök ezután az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után
Polit. Minály beszél elsőnek a költségvetés ellen.

Városháza és vármegye.

Elmaradt bizottsági ülés. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután ülésre volt összehívva, hogy folytassa a májusi közgyűlés tárgyainak előkészítését. A bizottság 24 tagjai közül azonban mindössze négyen jelentek meg, Rickl Antal, Tüdös János dr., Roncsik Lajos főszámvevő és Vargha Károly tb. tanácsnok, úgy hogy az ülést megtartani sem lehetett. Bizony szomorú állapot ez, mert a jogügyi bizottság ülései iránt öthat szorgalmas bizottsági tagon kívül a többi bizottsági tagok egyáltalában nem érdeklődnek és gyakran fél vagy egy óra hosszat kell várni, míg annyian egybegyűlnek, hogy az ülést meg lehessen kezdeni. Ezen a lehetetlen állapoton akárhogy is, de változtatni kell. A város érdekében.

A város irodalom pártolása. Debrecen városának régi tradíciója az irodalom pártolása. — A város minden nevezetesebb, értékesebb könyvet megrendeit könyvtára számára. A tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy Csánky Dezső „Árpád és Árpádok“ című nagy munkáját 125 koronáért megrendeli.

Tisztassági vállalatok házi kezelésben. Aczél Géza főmérnök javaslatot dolgozott ki a város köztisztassági vállalatainak házi kezelésbe való átvételére vonatkozólag. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a kérdéssel s úgy határozott, hogy az ügyet tanulmány tárgyává teszi.

Segély az A. A. C-nek. A főiskolai Akadémiai Athlétikai Club azért folyamodott a városhoz, hogy a május hó 17-én tartandó versenyére 600 korona segélyt adjon a város. A tanács a sportegyletnek 200 korona segélyt szavazott meg.

Bikabírálat a Hortobágyon. A Hortobágyon ma megkezdődik a bikabírálat.

Megszűnt a böszörményi tifusz. A böszörményi tifusz — mint örömmel vesszük a hirt — már megszűnt a hatóságok erélyes intézkedései folytán. Néhány nap óta újabb megbetegedést nem jelentettek be.

Vakmerő betörés.

Kifosztott szatócsbolt.

Elfogott tettes.

— május 7.

(Saját tudósítónktól.) Hosszupályi község lakosait pár nap óta élénk izgatottságban tartja egy vakmerő betörés, melyet az ottani máv fegyvasztási szövetkezet boltjában követtek el.

A jó forgalmu szatócsüzetlen k Kerekes István a vezetője, aki tegnapelőtt reggel, midőn az üzletet ki akarta nyitni, vette észre a betörést. A boltnak kert felőli fala

két helyen fel volt ásva, bent pedig minden össze vissza hányva. Nagyon sok áruok hűlt helye volt, a záratlanul maradt pénztárfiók pedig teljesen ki volt ürítve.

A kollektív reggelre ébredt üzletvezető azonnal jelentést tett az ottani csendőrségnek, amely a legerélyesebb és széleskörű nyomozást indított, hogy a tettest kézre kerítse. A megtartott helyszíni szemle gyánut szolgáltatót arra, hogy a betörést oly idegen ember követhette el, aki előzőleg szintén tartott terepszemlét.

Ebből kiindulva a nyom Hajdubagásra, Rézműves Lajos cigányhoz vezetett. A cigány azonban körömszakadtáig tagadott a csendőrök előtt és bár a nála megtartott házkutatás által bebizonyosodást nyert, hogy a vakmerő betörést ő követte el, mégis konokul megmaradt tagadása mellett.

A házkutatás alkalmával a szatócsboltból ellopott dolgok javarészt megtalálták nála. Összesen körülbelül kétszáz korona értékű árut hozott el és a pénztárból pedig több mint 80 koronát vitt el.

Ezt a pénzt már nem találták meg a csendőrök, akik értesítették az esetről a debreceni királyi ügyészséget. A királyi ügyészség a nyomosás folytatását elrendelte.

Székely Imrét elítélték.

Egyhónapi fogházra és pénzbüntetésre.

A rágalom büntetése.

— május 6.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este 11 órakor a debreceni törvényszék, mint esküdt bíróság Székely Imrét egy hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte abban a sajtópörben, melyet már három nap óta tárgyalat.

Ebben a pillanatban megállunk az elégtételt adó ítéletnek közlésénél és csupán a tárgyalás tegnapi utolsó napjának részletes tudósítását adjuk a következőkben:

Délelőtt 9 óra után nyitotta dr. Oláh Miklós elnök. Legelőbb is a felolvásokat fejezték be. Felolvastatták az a közgyűlési határozat, mely az alkotmányvédő bizottság jelentését tartalmazza. Ez a jelentés részletesen beszámol annak a küdelemnek minden fázisáról, melyet az alkotmányvédő bizottság kifejtett a törvénytelen hatalommal szemben.

Ennek a jelentésnek felolvastatásával kapcsolatosan felolvasták az erre vonatkozó ppgarmesteri átiratot, melyben kijelenti a polgármester, hogy az alkotmányvédő jegyzőkönyveit át nem küldheti, mivel azokat a közgyűlés a város magánlevéltárába helyezni rendeli.

Ezután felolvasták azt a közgyűlési határozatot, mely az alkotmányvédő bizottság kiküldte. A közgyűlés határozatát Márton Imre indítványára hozta meg és abban megszabja bizottság feladatait.

Azután még néhány újság cikket olvasnak fel, melynek során kitünt, hogy a hírlapi polemikát a D. R. U. kezdte igen durva és szavvedélyes módon.

A felolvasás után az elnök kijelentette, hogy a bizonyítási eljárás befejeztett.

Ezután a kérdések megszövegezésére került sor. Mindkét fél erre nézve megtette a maga indítványát, mely után az elnök a tárgyalást félbeszakította és folytatását délután három órára tűzte ki.

Kérdések az esküdtekhez.

Délután a tárgyalás megnyitása után az elnök felolvastatta a kérdések szövegét.

Két csoportban összesen 24 kérdést intéztek az esküdtekhez. Két csoportban azért, mert ebben az ügyben két pör lett egyesítve. Emiatt az első hat kérdés által dr. Varga Lajos ellen elkövetett becsületsértésben, a másik tizenhét kérdés által Márton Imre ellen elkövetett becsületsértés és Kiss Albert

ellen elkövetett rágalmazásban, illetve becsületsértésben kérdik meg az esküdteket, hogy „bűnös-e Székely Imre“?

Dr. Kőrösi vádbeszède.

Mélyen tisztelt esküdtbíró! Ez a bűnpör, melyben napok óta tárgyalunk, amelyben most az igen tisztelt esküdt uraim ítéletet lesznek hivatva mondani, ez a bűnpör nem magánfelek ügye, vagy legalább nem csak magánfelek ügye — csak első tekintetre tetszik annak — de ha a dolog mélyére hatolunk, a magánfelek ügye mellett ott látjuk a közügyet, a dolog hátamegett ott látjuk a történelmi és közjogi kérdéseknek egész tömegét. Eppen ezért kénytelen lesznek ezekkel a történelmi és közjogi kérdésekkel is röviden foglalkozni. Azzal a tudattal megyek feladatam elé, azzal a tudattal fogok ezen kérdések rövid fejtegetésébe, hogy amíg ezt teljesítem, talán száraz lesznek előadásomban, de abban bízom, hogy Önök előtt igazi magyar emberek előtt a történelmi és közjogi kérdések, fejtegetések sohasem lesznek unalmasak, szárazak, éppen azért, mert magyar emberek. Szíveskedjenek engem az ügy méltóságához illő figyelemmel kísélni, ha talán nem is lesz élvezetes, de azzal biztatom magamat, hogy mivel a legtisztább, a legszebb esztétikai érzetet az igazság kimondása képezi, meg fognak hallgatni.

Ennek a bűnpörnek az a nemzeti ellenállás, az a nemzeti küzdelem az előzménye, amelyet a magyar nemzet az 1905. és 1906. években küzdött meg. Idáig vinetők vissza az ügy aktái. Alkotmányvédelem volt ez a küzdelem, a magyar alkotmányvédelmének küzdelme.

Alkotmány minden civilizáltabb nemzetnek van, hiszen mindnütt vannak törvények, amelyek szabályozzák a törvényhozási és közigazgatási államhatalmak hatáskörét, egymáshoz való viszonyát, egymásközi egyensúlyát, de alkotmányos államnak csak azon államot nevezük, amelynek törvényeibe le van fektetve a nemzet részére az a jog, hogy mindenki, uralkodójával és más nemzetekkel szemben is saját maga intézze a maga ügyeit. És a magyar nemzet ilyen értelemben már ezeréves állam. A vérszerződésbe nyulnak vissza ezen jogoknak szálai. És nincsen nemzet, amelynek a maga alkotmánya becsesebb volna, mert annál a súlyos államjogi kapcsolatnál fogva, amelyben mi egy nálunknál hatalmasabb, erősebb, gazdagabb és minden tekintetben fejlettebb nemzetel az uralkodó közössége tekintetben vagyunk, ezen irányból fogva az alkotmány nemcsak a köteendőnk vértésének szabályozását, hanem a fajfentartást és a nemzeti eszme biztosítékát is jelenti.

Történelmi visszpillantás.

A magyar alkotmánynak legbüszkébb kifejezése az 1791. X. törvénycikknek az a fontos kitétele, hogy Magyarország önálló, független állam, amely sem pátensekkel, sem rendeletekkel nem kormányozható, hanem saját törvényei szerint kormányozandó. Hej, de sok drága vér folyt el a történelem folyamán, míg azt a fontos, magasztos tételt ki lehetett mondani, hej de sok drága vér folyt el azóta is, hogy ennek az elvnek érvényt szerezzünk.

A magyar nemzet az idők folyamán, hogy ennek az elvnek érvényesülést szerezzen, igen sokszor a kardra apellált. Ezen elv érvényesítéséért folytak azok a szent küzdelmek, amelyeket Boesky, Bethlen, Rákócziak stb. s legutóbb Kossuth Lajos vezettek. Máskor nem akart a nemzet a kardra apellálni, mert nem tartotta eredményre vezetőnek, — hanem a békés küzdelem útjára lépett, amelynek leghíresebb példái az 1820., 1860. és legőzelebb az 1905., 1906. évekre esnek. Ennek a békés ellenállásnak az elve 1886. évi XXI. törvények 20-ik szakaszában van lefektetve, amelyben ki van mondva, hogy az önkormányzatot intéző törvényhatóságok a kormányoknak rendeleteit végrehajtani köteles, kivéve az országgyűlés által meg nem szavazott adók behajtására és az országgyűlés által meg nem szavazott ujoncok tényleges előállítására vonatkozólag.

Törvényünknek ez az intézkedése hiányos, mert hiányzik annak a kimondása,

hogy vajjon ez a végrehajtási tilalom egy törvénytelen kormányal szemben kiterjed-e az önkéntesen felajánlott pénz és véradóra is, ámbrá igen sokan, mondhatjuk teljes joggal hivatkoznak az 1504. I. törvényekre, amelyet ma is hatályban levőnek mondanak, ahol ki van mondva, hogy amikor az államhatalmat törvénytelen kezek ragadják magukhoz, azoknak nincs joguk elfogadni az önkéntesen felajánlott pénz és véradót sem, nemhogy azok erőszakos behajtását megtehetnék.

Igy értjük meg a törvényhatóságoknak nagy szerepét abban az ellenállási küzdelemben, amelyet most a közelmúltban szemünk előtt folyt le. Így érthetjük meg, hogy milyen nagy szerep jutott a törvényhatóságok tisztviselőinek az alkotmányvédelemből, így érthetjük meg, hogy ilyen nehéz időkben, mikor a tisztviselők oly tiszteletreméltóan exponálták magukat, mily fontos kérdés volt a tisztviselők fizetésének biztosítása.

Most emlékezünk arra a híres 1905. évi júniusi országgyűlésre, amelyet feloszlattak a hatalom azért, mert megtagadta a pénz és véradó kiszolgáltatását. Innen kezdődik a legközelebbi alkotmányvédő küzdelem. Ekkor mondta ki az országgyűlés, hogy a törvénytelen kormányának az önkéntesen beszoigáltatott közadókra igénybe vételére nincs joga, a véderő kiegészítését nem eszközölheti. A törvényhatóságokra appellált ez irányban a Ház, emlékeztetve őket az alkotmányvédelem hagyományos feladataira.

Az országgyűlés feloszlása után a nemzeti védelem központi szabályozása a vezérő bizottságra lett ruházva. Ez adott utmutatást a törvényhatóságok részére arra nézve, hogy mifele elvek szerint folytassák a nemzeti küzdelmet.

Csak annyit ismertek, amennyi mulhatatlanul szükséges annak a megértésére, hogy a mi elvi feladásával megvadt alkotmányvédő bizottságunk megfelelt-e hivatásának vagy nem?

Tudjuk, hogy ez a bizottság kimondotta, hogy az esetleg bekövetkező veszélyek elhárítására célszerűnek ítéli, hogy minden egyes törvényhatóság elzetesen gondoskodik arról, hogy hazafias tisztviselőinek esetleges felfüggesztése esetén azok fizetésüket megkapják.

Erre a célra ajánlja, hogy a törvényhatóságok, vagy ezek kebeléből kiküldött albizottságok mindig a helyviszonyokhoz alkalmazkodjanak és számos módol ajánl a tisztviselők fizetésének biztosítására szolgáló összeg előállítására. (Felolvassa a vezérőbizottság erre vonatkozó határozatát.)

Az alkotmányvédő bizottság működése.

A vezérőbizottság ezen intézkedése után megalakultak az alkotmányvédő bizottságok s megalakult a debreceni alkotmányvédő bizottság. Ez volt az a bizottság, melynek az én ügyfeleim is tagjai voltak, ez volt az a bizottság, amelyet Székely Imre oly igaztalanul vádolt meg. Feladatomból fogva annak kimutatása, hogy Székely Imre ezeket a rettenetes vádakat a bizottság tagjaira s különösen ügyfeleimre nemcsak érdemtelennül, hanem rosszhiszeműleg szórta.

Felhívom elsősorban az önök figyelmét Debrecen városának azon egyhangulag hozott határozatára, mellyel azt a bizottságot kiküldte, felhívom a határozat azon részére, amelyben kimondja, hogy a város a tisztviselők illetményeiért a városnak egész vagyonával teljes szavatosságot vállal.

Hogy a bizottság megbízásának megfelelő-e és hogyan felelt meg, az kiténik azon jelentésből, amelyet ez a bizottság a közgyűlésnek erre hozott határozatából. Mind-egyik itt fekszik előttünk. Oly bizonyíték, a melynek teljes hitel adandó. Bizonyára átfogják azt az igen tisztelt esküdt urak az íjlet hozatal előtt olvasni; bizonyára mérlegelni fogják annak súlyát és bizonyára arra az eredményre jutnak, hogy ezt a jelentést méltán vette tudomásul Debrecen város közgyűlése és méltán mondott köszönetet, bizalmat a bizottság tagjának.

De nemcsak írásbeli, hanem élő bizonyítók is vannak: azok a tiszteletreméltó

köztisztviselőkben álló férfiak, akik előttünk vallomást tettek, Szabó Kálmán országgyűlési képviselő a bizottságnak ügyvezető alelnöke, dr. Tüdös János a bizottságnak ügybuzgó pénztárnoka, dr. Fejér Ferenc a bizottság jegyzője, Kovács József polgármester a bizottság egyetlen tisztviselő tagja.

Ezek a köztisztviselőkben álló férfiak eskü alatt vallották, hogy ez a bizottság a tisztviselők fizetéséről oly mértékben gondoskodott, hogy ha a nemzeti küzdelem még most is tartana, a tisztviselők fizetésének folyósítása még ma sem ütközne nehézségbe.

Küönösen emlékkéba hozom Tüdös János vallomását. Mint pénztárnok az ő feladata volt az, hogy azt a 110 ezer koronát, mely két évig elegendő lett volna, oly módon helyezze el, hogy hozzáférhetően legyen a törvénytelen hatalom részére. — És megesküdt arra, hogy ehhez a pénzhez a hatalom még szuronyokkal sem tudott volna hozzáférni, jogi formák között pedig semmi esetre sem.

Ez a tény, a való igazság. És ezzel szemben mily rettenetes vádakkal áll elő Székely Imre cikkeiben. Azt mondja, hogy ez a bizottság nem teljesítette a maga kötelességet, azt mondja, hogy gyűjtést kellett volna intézni a tisztviselők biztosítására.

De hát amellet a tény mellett, hogy a városnak bizonyos alapjai rendelkezésre állottak, volt-e csak távoli szükség is arra, hogy a bizottság gyűjtést rendezzen. Merem állítani, hogy ebben az esetben a bizottság megbízása ellen járt volna el; hiszen a városi tisztviselők fizetése a városnak a kötelessége, mert a polgárok így járulnak hozzá adózási képességükhöz képest. Ez volt a legbiztosabb és leghelyesebb mód, amely rendelkezésre állott.

Ami pedig a véradó beszoigaltatását illeti, méltóztatnak tudni, hogy a törvénytelen hatalom a sorozatos fogantatásait nem merte jölni, többször is kitérte, hanem ehelyett a szintén törvénytelen, de furfangosan törvényesnek magyarázott intézkedéshez fordult, hogy behívta a póttartalékosokat. Ez a hadi törvények erejével történt, amellyel szemben a bizottság nem tehetett egyebet, minthogy a póttartalékosoknak otthonmaradt szükölködő családtagjain segített. Ilyen működést teljesített az a bizottság, melynek az én ügyfeleim is tagjai voltak.

Az adó és a judáspénz.

De hát miben állott a leszerelés? Amelyet oly gunyosan hangoztatott állandóan Székely Imre. Nem tudom, hivatkozni fog-e a védelem arra a 666 koronára, amelyet a városi adópénztár beszoigaltatott. Bizonyára elsőrangú érvet fog belőle kovácsolni. Pedig semmiről sem könnyebb kimutatni, mint arról, hogy ez még csak elvi meghátrálást sem jelentett. Hiszen ez a pénz, ez a csekély összeg még arról az időről fekkent ott, amikor az adófizetés még leltva nem volt. Ezt az ottrekedt összeget adták át a hatalomnak. Ezt a csekély összeget, amely még arra sem volt elég, hogy belőle annak a 8000 koronának — hej! ezt a nyolcezer koronát mindig hangoztatni fogom — ennek a judás pénznek csak egy részletét is ki lehetett volna fizetni Székely Imre részére.

A „leszerelés“.

Hát abból állt a leszerelés, hogy ezt a 666 korona bentrekedt adót kiadtuk? De hiszen egész Debrecen városában nem akadt egyetlen egy ember sem, aki a törvényhatósági közgyűlés tilalma ellenére csak egy fillér adót is akart volna fizetni, vagy csak egy szál katonát akart volna előállítani.

Miben állott tehát a leszerelés? Talán abban, hogy a tisztviselők megjelentek a királybiztos előtt, talán abban, hogy a közgyűlési terem kulcsát átszoigaltatták a királybiztos részére?

A tisztviselők, igaz, megjelentek a királybiztos előtt és én nem mondom, hogy ebben nem volt mindnyájunkra nézve valamelyes megalázó tény, de azt is mondom, hogy én megalázást sohasem vagyok hajlandó eltűrni, sem magamért, sem családomért, de hazámért szívesen hajtom meg fejemet, vagyha nem is szívesen, de készségesen.

Ha a lényegét tekintjük akkor nem

láttunk abba semmit, hogy a tisztviselők az esetleges erőszakot megelőzve, megjelentek a királybiztos előtt. Ebben a tényben leszerelést csak a rosszakarat lát. Megengedem azt is, hogy ellehetett volna a közgyűlési terem kulcsának hollétét, de hát akkor az történt volna, hogy öt perccel később jutott volna be a törvénytelen hatalom a közgyűlési terembe. Ez aztán talán dicsőség lett volna. Ez esetben a bizottság lelkiismeretesen teljesítette volna feladatait? Hiába mondja ezt a védő ur, hiába mondják ezt az ő társai. Mert lehet, hogy a megtagadás következtében gyönyörű spektakulum történt volna, de haszon nem lett volna belőle. Különben is az egész dolog olyan jelentéktelen, mint a nyerges a sallang. És ha nem történik meg a kulcs-átadás ha nem jelennek meg a tisztviselők micsoda dolgok következtek volna?

Legelőször is elboacsajtották volna azokat az ügybuzgó tisztviselőket, akik a mi akaratunkból ülnek hivatalunkban. S azok a bitangok jöttek volna helyükbe, akik aztán bezzeg szívesen adtak volna vér és pénzapot a hatalomnak s bizonyára jól belemarkoltak volna a város milliányi vagyonába s bizonyára a Hortobágy értékesítéseinek kérdését is nagyszerűen megoldotta volna úgy, hogy nézhetünk volna utána. — Bekövetkezett volna az az állapot, hogy a törvénytelen tisztviselőknek működése folytán Debrecen város vagyonában olyan hiányok állottak volna elő, amelyeket éveken, sőt évtizedeken keresztül sem tudunk volna helyrehozni a legmagasabb póttadóval sem.

De ki tudná elszámolni a súlyos következményeket elejétől végig. Azt mondja a tisztelt védő ur, hogy a leszerelés ott van az alkotmányvédő bizottság jegyzőkönyveiben. Én nem ellenéztem ezeknek a beszerzését. De a védő ur ugyancsak szorgalmazta ezeknek beterjesztését, talán éppen azért, mert maga is tudta, hogy azok oly tikos természetűek, hogy azok beszoigaltatásának megtagadása a város vezetőségének erkölcsi kötelessége, mert hiszen feltáratnak vele egy másik, talán a közel jövőben elkövetkezendő törvénytelen hatalom részére az adatok, amelyek megmutatják, hogy Debrecen város nemzeti ellenállását mily módon intézte s ki tudja, talán eljöhét az az idő, amikor azok a tiszteletre méltó férfiak, kik az ellentállást vezették, üldöztetésnek lennének kitéve.

Ezekben a jegyzőkönyvekben, hogy nem lehetett leszerelés az kétségen kívül következethet abból az eredményből, amely a maga valóságában előttünk fekszik.

Én nem debreceni születésű vagyok, de gyermekkoromtól kezdve itt nevelkedtem, Debrecen valom városomnak, Debrecen polgárának érzem magamat és önérzettel jelenthetem ki itt az igazság leghivatottabb fóruma, az esküdtszék előtt, hogy az a gyalázatos vád, amely az alkotmányvédő bizottság működését megrágalmazta — alaptalan. Büszke vagyok arra, hogy úgy állíthatom Önök elé Debrecen városát, mint azon törvényhatóságok egyikét, amelyek az alkotmányos ellenállás során helyüket becsülettel állották meg.

Tárgyilagosan foglalkoztam a leszerelés vádjával, pedig talán nem is tartoztam volna vele. Mert lehetett-e tárgyilagosa az a vád, amely vád nem az összes tagok ellen irányul kifejezetten, hanem csak azok ellen, akiket itt képviselök és akiket, hogy úgy mondjam, mintegy kipécézve rágalmozott a kitarított lap, hogy kitarítottak intencióit teljesítse.

Lehet-e tárgyilagosa foglalkoznom a vádakkal, amelyekkel Székely Imre hozakodott elő, akiről bebizonyosodott, hogy összeköttetésben állott a darabontokkal. Láttuk a megdönthetetlen bizonyítékokat, láttuk a három levelet. Lehet, hogy a két első levél nem Székely Imre kezétől ered, lehet, hogy akkor még óvatos volt, mással íratta a levelet, de amint a mult tárgyaláson kimutattam, a tartalmi összefüggés ugyan meg volt a három levél között. Az utolsó levél meg éppen az ő kezéből eredt, amelyben szolgálataira hivatkozik, amiket hónapok óta teljesített a darabont kormányának. Bizonyára meg is kapta érte a Judás-pénzt és ha Székely Imrének erkölcsi bizonyítványra less szüksége, Naszády, a királybiztos levelét hiteles alakban fogjuk rendelkezésére bocsaj-

tani. Ez lesz az ő szegénységi bizonyítványa.

Ez hát az az ember, aki oly szörnyű vádakkal állott elő s tisztos polgárokat hazáruhlással vádolt.

A Judás-pénn.

De mivel védekezik? Azt mondja, hogy ott vannak az ő lapjai, tessék végig lapozni! Hisz ő mindig éles hagu cikkeket írt a darabontok ellen! Elmondtam már a múlt tárgyaláson, hogy Székely Imrének támadnia kellett a darabont kormányt, mert hiszen dicsőhymuszokat nem zenghetett róluk. Ezt már még sem merete tenni, hanem igenis még sokkal erősebben rátámadt azokra, akik itt a nemzeti ellenállás ügyét intézték. Mindenáron bizalmatlanságot akart ellenük gerjeszteni, ezért nevezte őket mindig gúnyos hangon „hazaffyaknak”, hogy zű zavart csináljon, hogy míg mikor a nagy zavar bekövetkezik, reá mutathasson, hogy „ime ezt én okoztam, tessék benne halászni”.

Ez az a ember, aki zsebvédelméről beszól, aki ügyfelemől azt mondja, hogy beadják a derekukat, hogy megalkusznak a kormánnyal, ez az az ember, aki anyagi gyalázatos kifejezést szór megbízóm ellen, aki 8000 koronát vett fel a darabontoktól, vagy legalább is ennyit kötött ki magának.

Judás annak idején megelégedett 30 ezüst pénzzel és ő 8000 koronát kötött ki magának, ezt is csengő aranyokban. Ebből is látható, hogy az árulás árfolyama mily szédületes magasra emelkedett.

És még ez az ember áll elő a leszerelésnek vádjával!

Székely Imréhez.

Hát tudja-e ön azt vádlott ur, hogy mit jelent az a 8000 korona? Tudja ön, hogy mennyien vannak azok a szegény emberek, akik éjjel nappal hiába dolgoznak, még sem tudják megkeresni a maguk és családjuk szükségleteit? Itt hagyják az országot, mert nem tudnak annyit keresni, a mennyire szükségük van. És tudja ön azt, hogy hány szegény ember feje alól kellett a párnát kihuzni, hány szegény ártatlan gyermek szájából kellett kivenni a törvénytelen kormányt, a kenyeret, hogy ön a 8000 koronát, vagy annak — megengedem — egy bizonyos részét megkaphassa?

Elképzelem, hogy ön holdvilágtalan esteiken, éjjel ment a királyi biztos elé, sompolyogva, bujkálva mint a lopók, hogy szolgálataiért jutalmat kapjon. Gondolom, hogy félt, hogy meg fogják látni és világgossá lesz az a mi az isteni gondviselés hatalmából és az isteni igazság erejénél fogva már ugvis világgosságra jött. Gondolom, a királyi biztos diszkrét tisztelettel önnel, mikor nála jelentést tenni járt; nohát én hirdetem, hogy ezzel ön eljártotta a jogát, hogy ön iránt bárki is tiszteletnyilvánítással legyen. De kívánom, hogy bocsassa meg a gondviselés az ön félrelépését.

A hírlapi polémia.

De Székely Imre nagyszerűen megakarja kerülni a kérdést; más felé akarja terelni a figyelmet és azt kérdezi, hogy ki kezdte a polemikát? Hivatkozik a „Debrecen”-ben megjelent „Barázdák”-ra. Ez volt az ok, — mondja, — amely őt védekezésre indította. Pedig, hogy ebben a hírlapi polemikában ki volt a kezdő, azt a Rostkovitz Arthur vallomása dönti el. Mikor ezek a csunya hangu cikkeket keletkeztek, akkor a „Debrecen” szerkesztője Bekási Jenő volt. A „Barázdák” című rovatnak a vezetője pedig Rostkovitz Arthur volt. És Rostkovitz Arthur esküvel erősítette, hogy ezeket Bekási Jenő írta meg, a többi „Barázdák” című cikkeket pedig ő írta. Megmondotta, hogy ezen cikkeket megírásánál senki sem befolyásolta, sem Kiss Albert, sem Márton Imre, sem Varga Lajos dr., nem is türte volna. Egy ízben történt, hogy dr. Varga Lajos utólagos kritikát gyakorolt egy cikke fölött, amiből ő azt a következtetést vont le, hogy ott hagyta a lapot. Ha ez így volt, már pedig kétségtelen, hogy így volt, akkor nem beszélhetünk arról, hogy azokat a támadó cikkeket, amelyek a „Debrecen”-ben megjelentek, Kiss Albertnek, Márton Imrének, vagy dr. Varga Lajosnak lehetne tulajdoni-

tani, akár mint íróknak, akár mint sugalmazóknak.

Ez természetes. Hiszen a hírlapírók nagyon érzékenyek. Hiszen Székely Imre maga is kijelentette, hogy lapjában még a Jánosi Zoltán cikkei közül is csak azokat közölte le, amelyek neki tetszettek. Büszkén hivatkozott hírlapírói, szerkesztői voltára, ugyan erősen hangoztatta, hogy befolyásolni magát sohasem engedte. Ha a vádlott ur így gondolkozik, miért nem kegyes megengedni más kollégái részére, hogy ebből a függetlenségből és szabadságból ők is igényeljenek maguknak valamit?

De hiszen ezeket a harcokat a D. R. U. kezdte. Ezt önk előtt nem is kell bővebben fejtegetnem, bizonyítgatnom, hiszen közudomású mindnyájunk előtt, hogy Debrecen városában a sajtó hangja egyáltalában nem volt addig oly szerzte élen és elfajult, míg a Székely Imre lapja meg nem született. És ha valaki erről tudomással nem bírna, ha a „Debrecen” és a D. R. U. közötti harc kezdetéről itelni nem tudna, hit olvassa el a D. R. U.-ból a „Szabad a vásár” és „Vigaszt” című cikkeket. Midőn ezen cikkeket szerkesztőgeről volt szó es erre vonatkozólag Jánosi Zoltán megkérdetett, azt felelte, hogy erre a kérdésre nem válaszol. Ebből a vallomásból én megtudom itélai, hogy ezeket a cikkeket ki írta.

De akárki lett légyen is szerzője ezeknek a cikkeknak, a lényeg az, hogy a közönség kezdetét ezek a cikkek mutatják. — Tessék megőzni az illető lappéldányok dátumát; a kalendáriummal szemben tagadni nem lehet.

De a vádlott azzal védekezik, hogy azért támadtá Kiss Albertet, mert Kiss Albert engedte, hogy Jánosi támadassék. Már az előbb is hivatkoztam Rostkovitz Arthur vallomására, nem foglalkozom vele ismét, csak arra hivatkozom, arra az eskűre, amelyet Kiss Albert letett, hogy ő soha senkit nem rágalmozott, nem rágalmoztatott és a Jánosi Zoltán megtámadtásában sincs semmi része. És ehhez az eskűhöz csak azt fűzöm, hogy aki ennek az eskűnek nem hisz, aki előtt ez az eskű nem szent, ahhoz szavam nincsen.

Jánosi Kiss Albert ellen.

Dehát mi szüksége volt Jánosi Zoltánnak arra, hogy őt Székely Imre védelmébe vegye? Hisz annak idején sajtópórt indított dr. Varga Lajos ellen, ezt most is megtehette volna; a pennát is jól tudja forgatni, nem is sajnálja megnyomni a pennát, így is megtudta volna magát védelmezni. Jánosi Zoltán előszóval is megvédelmezhetette volna magát, hiszen kiváló sönoki képességgel van felruházva; védekezett volna nyilvánosan, az előszó erejével. Nem volt hátszüksége Jánosi Zoltánnak a Székely Imre védelmére.

Eltenekezőleg áll a dolog. Arra lett volna szükség, hogy Jánosi Zoltán védelmezze meg öreg lelkésztársát, Kiss Albertet. Öreg lelkésztársát azon támadásokkal szemben, amelyeket arra a Debreceni Reggeli Ujság szórt, tehát azon újság, mellyel Jánosi szoros összeköttetésben állott és áll. De nem tette. Pedig lett volna rá befolyása. Mert hisz úgy anyagilag, mint erkölcsileg teljesen ezen lapot támogatta, még akkor is, amikor Székely Imre a neki vett nyomdáiért a heti 25 korona bért fizetni nem tudta. — Hogy miért nem tette ezt Jánosi azt nem nehéz kitalálni.

(Itt felolvasta Kőrösi a D. R. U. azon számai, melyben „Függetlenségi” álnév alatt cikkeket voltak, amelyeket nyilván Jánosi írt és amelyekben a gyalázkodó és a becsületsértő kifejezések egész áradata foglaltatik Kiss Albert és az egyház és a helyi függetlenségi párt vezérfőfiai ellen.)

Ily módon — folytatta Kőrösi beszédét — támadták a Debreceni Reggeli Ujságban Kiss Albertet és Jánosi Zoltán, kinek csak egy szavába került volna ezen cikkeket megakadályozása — mint ő mondotta — nem érezte magát hivatottnak arra, hogy ezen cikkeket megakadályozza, mert úgy gondolta, hogy az ellene irányuló cikkeknél Kiss Albert áll a háta mögött, amely pedig most már a tanu vallomások után mint merő képtelenség állhat mindenki előtt.

„Vádat emelek!...“

Mindezeknél fogva vádat emelek Székely Imre ellen. Vádat emelek megbízóm: Kiss Albert, Márton Imre és dr. Varga Lajos nevében. Vádat emelek azért, mert megbízóimat a legnagyobb emberi váddal, a haza megadásának vádjával igaztalanul megvádálta. Elégtételt kérek az alkotmányvédelem körüli hűtlenség vádjával szemben összes megbízóm számára. Elégtételt kérek Kiss Albert részére azzal a váddal szemben, hogy ő Jánosi Zoltán rágalmazta, vagy rágalmozattatta volna. Mert ez a közbeesésben megszűnt, ez a mindnyájunk tiszteletét bíró igazságtán nem viheti sirjába azt a vádat, hogy valakit rágalmozott volna.

Elégtételt az alkotmányvédelemnek.

Csak még egyet terjeszték elő. Az alkotmányos harc, mely 1905—1907. években dult, ez harc már elmúlt, de a debreceni alkotmányvédelem ügye még nem nyert befűzést, mert ennek a bűnygynek az aktái hozzátartoznak a debreceni alkotmányvédelem ügyéhez és ezekből az aktákból azt akarja a vádlott bebizonyítani, hogy Debrecen nem felpít meg a nemzeti ellenállásnak, hanem megadta magát.

Gondolom az utókor hogy fog majd csodálkozni: miképp történhetett az, hogy a történelmi névvel bíró város, a mely egykor az országgyűlés székhelye volt, a melyben az a híres nagytemplom áll, amelyben az a még híresebb 1849. április 14-iki határozat hozatott — csodálkozni fog, hogy ez a város hűtlenül leszerelt.

Senki sem fogja tudni az okot, nem fogja tudni, hogy ennek alapjául csak minősítetlen rágalom szolgál, nem fogja tudni, hogy csak egyes emberek szájhősködése hirdette a leszerelést.

De ha önk azt fogják mondani, hogy ez a vádlott igazán vádolta, mert az alkotmányvédő bizottságot, akkor az utókor félre lesz vezetve, és kénytelen lesz megállapítani, — pedig igaztalanul — hogy Debrecen városa a nehéz idők között nem teljesítette hazafiúi kötelességét.

Ezért kérem önéket, hogy mondják ki a vádlottat bűnösnek, adják vissza megbízóimnak meghurcolt becsületüket, adjuk vissza Debrecen városának igaztalanul meghurcolt jó hírnevét. (Halk éljenzés).

*

A vádbeszéd őriási hatást tett úgy az esküdtekre, mint a hallgatóságra. Aztán a vádbeszéd következett, melyet dr. Révy Nándor tartott meg. Majd a replikák után 9 órakor az esküdtek visszavonultak ítelet hozatalra.

Az ítélet.

Tizenegy órakor hirdette ki az esküdtek einőke az esküdtek verdiktjét. Az esküdtek egy rendbeli becsületsértésben találtak bűnösnek Székely Imrét.

Őriási közönség hallgatta és várta feszült figyelemmel az esküdtek határozata hozatalát. Aztán a büntetés kiszabására tett úgy a vádló, mint a védő előterjesztést, mire a bíróság visszavonult.

Mintegy tíz perc múlva hozta meg a törvényt alkalmazó bíróság az ítéletet, melyszerint az esküdtek verdiktje alapján Székely Imrét a büntetőtörvénykönyv 261. paragrafusának második tétele szerint minősülő egyrendbeli nyomatvány utján elkövetett becsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért jelzett paragrafus második büntetési tételének alkalmazásával egy hónapi fogházra és a büntetőtörvénykönyv 53. szakaszának alkalmazásával 100 korona, behajthatatlanság esetén 10 napi fogházra át változtatható pénzbüntetésre ítélte. Továbbá elrendelte a törvény-

szék, hogy az ítéletet jogerőre emelkedésekor 200 korona büntetés terhe alatt a Debreceni Reggeli Ujságban a lap kiadója egész terjedelmében tegye közzé és hogy a 100 korona pénzbüntetés a lap óvadékát terheli.

Az ítélet indokolása szerint a törvényszék súlyosbító körülménynek vette, hogy Székely Imre minden ok nélkül sértett.

Az ítélet után dr. Kőrösi kijelentette, hogy felei közül a távollevő Kiss Alberttel nem érintkezhetett, de tudja, hogy Kiss Albert nem bosszuvágyból kívánta Székely Imre megbüntetését, hanem elégtételt keresett családjának, hivatalának és azoknak a magas köztisztviselőknek melyeket visel, ennél fogva az ítéletben megnyugszik.

Révi Nándor dr. védő és Székely Imre az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Szinnáz.

* Zilahyné S. Vilma bucsufellépte. A Gül baba operettben bucsuzott el tegnap este a debreceni közönségtől Zilahyné S. Vilma, a magyar színpadi művészet egyik legnagyobb tehetsége. A bucsufellépést virággal és forró tapsokkal teli ünnepléssé avatta az igazi művészetet megérteni és méltányolni tudó debreceni közönség, melynek annyi feledhetetlenül gyönyörű estét szerzett a művésznő. A közönséget tegnap este is megvarázsolta ragyogó hangjával, elragadó játékaival, ismert kitűnő szerepében, mellyel már nem egy diadalmas estét szerzett az operettnek. A bucsuestén újra körülrajongta forró szeretetével a színházat zsufolásig megtöltö publikum mindig becézett kedvencét, Zilahynét, akinek a lámpák előtt való megjelenésével alig tudott betelni. Nem csak kűn, az utcákon és kertekben virágos amá-juszjárás, de tegnap este ben a színházban is az volt s hogy az volt, az annak a esoda-számba menő szeretetnek a jele, amellyel a mi közönségünk Zilahynét mindenkor elbalmazta. A tüntető, ragyogó, diadalmas bucsuztatásban benne égett az a forró kívánság is, hogy bár minnél előbb viszontláthassuk Zilahyné S. Vilmát. Az előadás különben kiváló volt.

* Baccarat. Hosszas pihentetés után ma eleveníti fel a társulat Bernstein Henri kiváló drámáját, mely a mult idényben oly fényes sikert aratott.

* Alfonz ur vigjáték kerül holnap színpadra, az előre jelzett „Tündérlak magyar honban“ népszínmű helyett, melynek színpadhozatalát Zilahyné gyöngékedése akadályozza. Az Alfonz urban különösen Zilahy igazgatónak van pompás szerepe.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

— Az Uranus nyári színház mai műsora. 1. Nápolyi képek. (Tanulságos.) — 2. A fodrász ájma. (Bohózat.) — 3. Bátor életmentő. (Dráma.) — 4. Furfangos

ötletek. (Bohózat.) — 5. Művészet és szerelem. (Dráma.) — 6. Talált óra. (Bohózat.) — 7. Liverpooli nagy akadályverseny, március 17-én. Grand National Steeple chase. (Eredeti helyszíni fölvetel.) Műsorváltozás fentartva. Helyárak mint rendszeren. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor. Holnap pénteken szenzációs új műsor

Sikkasztó pincér.

Az Angol királynő egyik pincére megszökött. — május 6.

(Saját tudósítónktól.) A színészek és más vidám bohémek állandó tanyáján, az Angol királynő kávéházban nagy izgalom volt tegnap. Az egyik pincér megszökött és a reábizott üzleti pénzt magával vitte, miáltal jelentékenyen megkárosította a kávéház tulajdonosát, Kaszás Jánost, illetve Szabolcsy Antal főpincért.

A főpincér tegnapelőtt reggel, midőn a kávéházban dolgát befejezte, átadott Kis Pál pincérnek, aki még csak alig pár hét óta volt alkalmazásban az Angol királynőben, harminckét korona váltópénzt és husz korona értékű szivart és cigarettát. Ezzel nyugodtan hazament.

Midőn délben visszatért a kávéházba, a kis közkedvelt pincért kellemetlen meglepetés érte. Tudtára adták neki, hogy Kis Pál eltűnt a pénzzel együtt, otthagya pincér nélkül a kávéházat.

Azonnal keresésére indultak. Felkutaták az egész várost, de sehol sem találhatták meg. A Pannonia kávéházban annyit megtudtak róla, hogy ott mulatott egy darabig, de onnan is elment.

A megkárosított főpincér, aki gazdójával együtt kereste a megszökött pincért, erre tisztában volt azzal, hogy ennek nem igen van szándéka visszatérni és ezért azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahol panaszát jegyzőkönyvbe véve, a sikkasztó és megszökött pincér ellen a nyomozást elrendelték.

Komlóssy Lajos

fűszer-, mag- és gazdasági cikkek raktára
Debreczen, Piac-Hatvan-utca sarok. Telefon 213.

Ajánl:

Rézgálic, Raffia, Juttafőalat

minőségét és olcsó árát illetőleg — verseny nélkül.

Rézgálic netto súlyban és 98—99% szavatolt minőségben.

Sokan a rézgálicot hordóval együtt adják, továbbá a szokásos 98% rézsulfát tartalmat nem nyújtják.

Fontos érdeke tehát a vevőnek, hogy úgy a minőség, mint a tiszta súly helyességéről az áru átvételekor meggyőződést szerezzen.

Kiváló tisztelettel

Komlóssy Lajos,
Debreczen.

Hirek.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **Debreceni huszárfőhadnagy sikere külföldön.** Az elmúlt hét szép dicsőséget szerzett a magyar névnek. Nagy Ákos nyíregyházi huszár őrnagy kinek híres verseny

istállója van, Meránban a nemzetközi lóversenyen három díjat nyert. „Treff Dame“ nevű lova a második akadályversenyben „Banzai“ a sik versenyben futott be, míg „Orbán“ a meráni nagy akadályverseny első díját nyerte meg. Mindhárom futamban a nyertes lovakat Pálffy Gábor a debreceni 2. honvédhuszár ezred főhadnagya, a jónevű urlovas lova-golta.

— **P. Nagy Zoltán** főiskolai zenetanár 1908. évi május hó 7-én, délután 5 órakor az Arany-Bika szálló disztermében magántanítványaival hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. Händel Prelude b-dur, előadja Horváth Béla. — 2. Lányi Ernő Ballada op. 155, előadja Popper Ferenc. — 3. Dvorzsák Humoresque, előadja Fleischmann Lenke. — 4. Paderewsky Menuetto op. 14. No. 1. Balkányi Lili. — 5. Tschairowszky Romance op. 5., előadja Khoór Evelin. — 6. Gáll Ferenc III. Magyar ábránd előadja Saja Antal. — 7. Rinek „God save the King“ orgona varriációk, előadja Alföldy Béla. — 8. Székely Ferenc 6 ik Magyar ábránd, előadja Grausz Ilonka. — 9. Moszkowszky Valse op. 34. No. 1., előadja Harsányi Jolán. — 10. Chopin F-moll fantazia op. 49., előadja S. Szabó Emma. — 11. Beethoven Sonata op. 26., előadja Gödönyi Ede. — 12. Schubert—Liszt: Soirées de Vienne No. 1., előadja Boros Anna. — 13. Liszt 2-ik Legendá, előadja Maier Pálma.

— **A szanatóriumi est rendezősége** tisztelettel felkéri mindazokat, kik a színházban szombaton este és vasárnap este tartandó műkedvelői előadásra előjegyeztek, hogy jegyeiket a Mihálovits gyógyszerárban péntek estig bezárólag, kiváltani méltóztassanak.

— **Lopások a debreceni pályaudvaron.** A debreceni pályaudvaron különösen az utóbbi időben nagyon sok lopás fordult elő. Ismeretlen tettesek feltörték az árukkal telt kocsikat és amit csak elvihetnek elvisznek. Legutóbb két ilyen lopásról tettes panaszt a rendőrségen. Egy izben házomszáz korona értékű nyers bőrt loptak el ismeretlen tettesek, tegnap pedig egy köteg, huszonkilenc korona értékű bádoglemezt. A rendőrség rendkívül szigorú nyomozást indított a tettesek kézrekerítése iránt, akik csak a helyzettel ismerősek lehetnek.

— **Jón Tilly Bébé.** E név teljesen ismeretlen előttünk, mert még csak most tartja világméretű első útját. Tilly Bébé ez idő szerint a világ legvakmerőbb oroszán szelídítőnöje, ki bámulatos és izgalmas mutatóványaival a világ minden nagyobb városában meghódította a közönséget. E bámulatos hajmeresztő mutatóványaikat pár nap múlva nálunk is bemutatja a vásártéren, az ó vad oroszánjaival.

— **Vér a sétatéren.** Pásztor Sándor szabótanonc Darabos-utca 44. szám alatti lakos tegnap a Petőfi-téren sétált e közben a füre is rátapodott. Tatár Bálint a kert őre emiatt az dühbe jött, hogy figyelmeztetés helyett mindjárt a metszőollójával hátba szurta a fiut, úgy, hogy az nyole napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. — A megszurtt fiu, aki a szurás következtében összeesett, feljelentette a brutális kertészt a rendőrségen, ahol az eljárást folyamlatba tették.

— **Eilopot kerékpár.** A Debreceni Első Takarékpénztár feljelentést tett a rendőrségen, hogy a takarékpénztár folyosóján elhelyezett kerékpár, mely dr. Vásárhelyi Zoltán, a bank ügyészének volt a tulajdona, alkalmas pillanatban ellopta egy 13—14 éves nek látszó fiu, akit a szolga már későn vett észre. A rendőrség most keresi a kerékpár tolvajt.

— **Dr. Grósz Pál** orvos lakását s rendelő szobáját Piac-utca 38. sz. alatti házba helyezte át.

— **Bekísért cigánykaravan.** Tegnap délután a Hortobágyról egész sereg cigányt kísérték be a rendőrség Szent-Anna-utcai bünyügyi osztályára. Összesen 17 szekérral voltak. Egész karavan, tehát bevonulásuk érthető figyelmet keltett a városban a járőrök között. A cigányok ott kóboroltak a Hortobágyon és eközben fogták el őket. A rendőrség fogva tartotta őket.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és jó ismerősök, kik felejtethetetlen jó nőmnek, néhai Szakácsi Andrásné Kovács Zsuzsánnának temetésén megjelentek és mély bánatunkat ezuttal is enyhíteni óhajtották, fogadják szíves megjelenésükért hálás köszönetünket. Debreczen, 1908. május 7. Szakácsi András, valamint a gyászoló család nevében is.

— **Csipke** színes és fekete, napernvők mesés olcsó árban szerezhetők be Ott Károly utóda cégnél Kossut-utca, városháza alatt.

Valódi amerikai és angol tennis lapdaverők (rakettek), lapdák, hálók és teljes tennis pálya felszerelések a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. sz.

Figyelmeztetés.

Ne vegyünk kenőcsöt, ha német, Használjuk kizárólag Boeckay cipőkrémet.

Kapható mindenütt.

Távirat és telefon.

Vérengzés Zárádon.

Nagyvárad, május 6. A Fugyivásárhely melletti zárándi erdőben 100 magyar munkás megtámadott 300 oláh munkást. Az általános verekedésbe a csendőrök is beleavatkoztak. 3 ember meghalt, 15 megsebesült.

Vilmos császár Pólában.

Póla, május 6. Vilmos német császár ma ide érkezett. Montecucoli tengernagy átadta neki I. Ferenc József üdvözlését, melyre a német császár táviratban válaszolt.

Elítélt agitátor.

Budapest, május 6. Az esküdtszék Urbán tót agitátort a magyar állameszme elleni izgatásért 2 havi fogházra és 1200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Eladó nyaraló és szálló

a Sesta-kertben. Értekezhetni
Dr. Márton Kálmán
ügyvédnél, Piac-utca 44.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

132—1908. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett s ezen pályázati határidő lejártá után tartandó, legközelebbi törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen választás útján betöltendő rendőrfogalmazói, gyámpénztári ellenőri, mezőbiztosi és polgári biztosi állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A rendőrfogalmazói állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakbérből, a gyámpénztári ellenőri állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakbérből, a mezőbiztosi állás évi 1800 korona fizetés és 300 kor. lakbérből, a polgári biztosi állás évi 1400 korona fizetés és 200 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve. A mezőbiztos azonban sajátjából tartozik szolgálati lovat szerezni és tartani.

A rendőrfogalmazói állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítéssel, a gyámpénztári ellenőri állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 18. §-ában körülírt minősítéssel, a mezőbiztosi és polgári biztosi állásokra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 19. §. 2-ik bekezdésében körülírt minősítéssel kell birniok.

Felhivom mindazon magyar állampolgárokat, kik a fenti minősítést kimutatni képesek s ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy minősítésüket igazoló okmányaikkal, vagy azok hiteles masolataival, továbbá az eddigi szolgálataikat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt s szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez

folyó évi május hó 20. napjának délután 5 órájáig

annyal is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal választás folytán megüresedendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debreczen, 1908 május 1.

Weszprémy Zoltán s. k.,
főispán.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
8-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhás	1 szelvény 12 korona
hos (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
olcsó, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, színtűgy felöltözövést, tartalódónt, selyem-kamgarut stb. stb. gyári árakon kívül a mint meg-bizható és szolid éég mindenütt ismert poszt-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve,
Az előnyök, a melyeket a macánvő élvez, ha szövet-üzletjét közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelés is, teljesen friss árban.

Újdonságok!!

Tavaszi costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-féle síffonok, havasi vásznak, LILIOM VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-fizletében Kossuth-utca 6. szám.

„FÉLIX“-Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb természetes kénes hőforrása: víz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csusz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh-petefészék gyúladások, méh-hurut, medencebéli sejt-zövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeknél. Sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 200 kényelmes lakosztoba, újonnan épült, fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kötöny vendéglők, jutányos étlapárak. 100 holdas park, tennis-pálya, gondozott sétautak, állandó cigányzene, vasárnaponként katonazene. — Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta-távirda, telefon interurbán. Kurtaxe és zenédij nincs. Prospectust küld

(1600)

az igazgatóság.

4271. Tkv.
1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Nagy Lajos** végrehajthatónak, **Debreczeni György** végrehajtást szenvedő végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő, Debrecen belterületén fekvő, a debreceni 5210. sz. tjkvben A+1. sor-, 4491/b. hrsz. alatt foglalt, felerészben Debreczeni György végrehajtást szenvedett, másik felerészben neje Csáki Juliánna nevében álló, az 1881. LX. t.-e. 156. §. c. pontja értelmében egészben elárverendő köntöskerti szőlőre, a C. 1. sorszám alatt özv. Debreczeni Ferené javára bekebelezett holtig tartó haszonélvezeti jog feltétlen épségben hagyása mellett 682 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi július hó 6-ik napján, délutáni 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 68 korona 20 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Debrecen, 1908. évi április 15.

Bolváry,
kir. tvszéki bír.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Színes és fekete napernyők
óriási választékban.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

14,764—908. szám.

I.

Magyar királyi államvasutak.
Budapest—balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A vonalainkon folyó évben szükséges 10,000 q. portlandcement szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati ürlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alólirott üzletvezetőség általános osztályánál (Budapest, VI., Teréz-körut 62. sz., I. emelet) megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított, egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve, legkésőbb

1908. évi május hó 21-ének, déli 12 órájáig

az alólirott üzletvezetőség I. általános osztályának (Teréz-körut 62. sz., I. emelet, 5. ajtó) benyújtandók vagy pedig posta útján odaküldendők és a boríték ezzel a külcimmal látandók el:

„Ajánlat 14,764—908. számhoz.“

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó mennyiség értékének 5%-a, legkésőbb 1908. évi május hó 20-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest—balparti üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál (Budapest, VI. ker., Teréz-körut 62. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. évi április hóban.

**A magy. kir. államvasutak
Budapest—balparti üzletvezetősége.**

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

❀ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ❀

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

APRÓ HIRDETÉSEK.

* * *
Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
* * *
Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekiültetik.
* * *
Apró hirdetések előre fizetendők. ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞ ☞

Melyik szép leány volna hajlandó megismerkedni szép fiatal emberrel, kivel kellemes órákat töltsen. Leveleket „Páris” jelígre kérek a kiadóba.

A téglási (Hajdu megye) menházvezetőnői állásra pályázat hirdetetik. Tanítási idő május hó 1-től október 1-ig. Javadalma 200 korona, lakás egész évre. Kérvények május 16 ig Ablonczy László elnökhöz küldendők. Allás azonnal elfoglalható!

Előkelő fiatal ember, kinek jó megjelenése van, kereskedelmit végzett, ajánlkozik könyvelőnek vagy ehhez hasonló állás betöltésére. Szíves megkeresést „Könyvelő” jelígre továbbít a kiadóhivatal.

Magánvállalathoz egy szépírású fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánlkozik. Szíves megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépírású” jelígre.

Nősülni óhatjok. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveleket fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok” jelígre.

Egy csinos házvezetőnőt keresek. Leveleket mielőbb kérek a kiadóba „Özvegy” jelígre.

Egy tisztességes, jó házból való leány, aki számolni jól tud, 30 korona havi fizetéssel, koszt és lakással, felirónőnek felvétetik Glück Adolf ügynöki irodájában, Fő-tér, Tihanyi-ház.

Irodai gyakornokok, kiknek jó írásuk és jó megjelenésük van, előkelő társaságnál azonnal alkalmaztatnak. Ajánlatok „Nyugdíj” jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy jókarban levő szőlő (950 □-öl területű) a hajdusamsoni vénkertben eladó. Értekezés Batthyányi-utca 5. sz. alatti ügyvédi irodában.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Biharmegyében 600 kis hold, köves uttó 4 és fél km., vasútállomástól 9 km. távolságra, új gazdasági épületekkel, 40 kat. hold dohánytermeléssel, sik fekvésű, kitűnő I. osztályu szántó, legelő és kaszáló, előnyös és kényelmes fizetési feltételek mellett eladó, illetve bérbeadó. — Bővebb értesítések nyerhetők Goldstein Mór banküzletében, József királyi herceg-utca 10. (1658.)

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árérték arányban. — FÖLDVARI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Társat keresek sürgősen, néhány száz koronával jól jövedelmező, kitűnő forgalmu üzlethez. Szakértelem nem szükséges, Komoly ajánlatok poste restante „Társ” jelígre kérek.

Egy nagy furógép, lábajtásra és egy tábori tüzhely, lakatosnak eladó. Egy lakatos tanoncz felvétetik. Debreczen, Jókai-utca 16. sz. (1671.)

Felolvasót keresek az esti órákra. Cim a kiadóban.

Az István-gőzmalom mellett 1064 □-öl sestakereti szőlő, jó lakással és jóvízű kuttal eladó. Értekezhetni Eötvös-utca 4. szám alatt a tulajdonossal.

Kiadó lakás. Hat szoba, 2 előszoba és mellékhelyiségekből álló utcai lakosztály Kossuth-utca 29. számú háznál november hó 1-től kiadó. (1691.)

A főutcához közel eladó egy kényelmes lakással és nagy udvarral bíró ház, olcsó ammortizációs kölesön van rajta, 3200 forint készpénz szükséges hozzá. — Cim a kiadóhivatalban. (1693.)

Középiskolát végzett fiu **tanulónak** felvétetik Szabó István papirkereskedésében, Piac-utca 16.

Irodai gyakornoknak fiatal ember felvétetik a Központi Banknál, Piac-u. 65.

Butorozott szoba kiadó Szent-Anna-utca 48. sz.

Használt butorok jó állapotban Szent-Anna-u. 28. sz., utcai lakásban eladók.

Butorozott, csinos szoba kiadó Simonffy-utca 15. sz. a.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Kiadó lakás. Fűvészkert-utca 6. sz. alatt 1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek május 1-től kezdve kiadó.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idejéi terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

takarék tüzhelyek,
főzőedények,

Perenospora feeskendők, fedellemezek, eszerphályhák nagy választékban, jutányos árban kaphatók.

Kovács Gyula,

vasüzletében.

Bika szálloda mellett.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Nagyváradon 25 év óta fennálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 ft. Cim: Vár-utca 12, keresztpület.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

DEUTSCHNAL

MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Magyarország
egyik legnagyobb szőnyegáruháza.

Moquette

és

Butorszövetek

nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakyszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál.

Villagítótestek, csillárok és szerelvények **das** választéka.

Telefon szám: 568

1063

Tavaszi női újdonságok!

Színes és mintázott kosztüm-és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470